

Rada České televize
Česká televize
Kavčí hory
Praha 4

Stížnost na generálního ředitele České televize ing. Petra Dvořáka

19. 6. 2012 jsem zaslal stížnost generálnímu řediteli ČT ing. Petru Dvořákovi na porušení Kodexu České televize zaměstnancem ČT při avizování pořadu Události na sociální síti Facebook.

Příloha 1. - stížnost generálnímu řediteli z 19. 6. 2012

Ve stížnosti jsem napsal, mimo jiné:

Editor facebookového profilu Události, zaměstnanec ČT zodpovědný za prezentaci obsahem tohoto pořadu, napsal jako upoutávku na pořad Události 18. 6. 2012 v 15:55 na sociální síti facebook tento odstavec, doprovobený ilustrační fotografií tradiční řecké architektury a řecké vlajky:

*"Eurozóna a **celá Unie si hlasitě oddechly**. Až na podruhé v řeckých volbách zvítězily strany, **které chtějí pokračovat v úsporných plánech**. Details v 19:00 na ČT1."*

Po mém upozornění na komentářový charakter uvedeného příspěvku v upoutávce na zpravodajský pořad mi editor stejným způsobem v 16:43 sdělil, že:

*"...jde o upoutávku či pozvánku, **u kterých se určitá míra nadsázky či hodnotícího vyjadřování připouští**. ..."*

Domnívám se, že nepřipouští.

Faktograficky korektní bezpříznaková zpravodajská informace bez komentujících prvků, plnící bezezbytku veřejnou službu, by mohla vypadat takto:

"Politickým lídrům zemí eurozóny ubyl jeden aktuální problém. Až napodruhé v řeckých volbách zvítězila strana, která před volbami deklarovala, že si přeje setrvání Řecka v eurozóně a chce pokračovat v

Domnívám se, že uvedené přesvědčení odpovědného pracovníka stejně jako komentářové a paušalizující prvky v upoutávce jsou nepřijatelným bulvárně komentářovým posunem, navíc podbarveným silně ideologicky. Považuji tento "**nadsázkový**" a "**hodnotící**" způsob vyjadřování ve zpravodajském pořadu i v upoutávkách na něj za nepřijatelný a neodpovídající zásadám Kodexu ČT, který má stanovit zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání závazné pro Českou televizi a její pracovníky.

Jednotlícím motivem formulace zásad a pravidel Kodexu, jehož existenci jako autoregulační normy předjímá zákon o ČT, se stal záměr zákonodárce přispět k rozvoji veřejné služby, kterou poskytuje Česká televize. Kodex má dle své preambule "*sloužit nejenom jako vodítko pro správné rozhodování při řešení konkrétních otázek a problémů televizního vysílání, ale současně představuje závazek kvality daný divákům a veřejnosti*".

Na základě programu Rady Evropy pro veřejné vysílání, ze kterého vycházejí formulace Kodexu ČT, Česká televize především "*vytváří svými pořady **orientační bod pro všechny členy společnosti** a podporuje soudržnost společnosti a integraci všech jednotlivců, skupin a společenství*"..., "*poskytuje **nestranné a nezávislé zpravodajství***"...

Kodex ČT v sekci 5., věnované zpravodajství, požaduje objektivitu a nesměšování zpravodajství a komentáře, zvláště ne v jedné větě.

V kapitole 5.1. Kodex požaduje, aby ČT "*divákům poskytla informace důležité pro jejich všestrannou orientaci a svobodné utváření názorů.*"

Kapitola 5.6. říká, že "*ve zpravodajství a aktuální publicistice Česká televize dbá na přesnost a nestrannost spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečností.*"

Kapitola 5.7. říká: "*Česká televize striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem (komentářem). Zprávou se rozumí skutkové tvrzení informující o určitém ději nebo stavu. Zpráva také zpravidla obsahuje informaci o postojích hlavních aktérů události, která je předmětem zprávy. Oproti zprávě vyjadřuje hodnotící soud názory, postoje nebo pocity. Česká televize musí dokázat pro diváky jednoznačnou formou oddělit zprávu od hodnotícího soudu, zvláště není přípustné směřovat zprávu a hodnotící soud v jedné větě redaktora. Rovněž není dovoleno vydávat pouhé domněnky za zprávy.*"

Události začínající v 19:00 jsou pořadem zpravodajským, nikoliv komentářovým. Tím je pořad Události komentáře.

Upoutávky na zpravodajský pořad musí respektovat stejná pravidla, jako sám pořad.

- Formulace "**celá Unie**" je paušalizující domněnka, nikoliv aspekt proběhlého děje.
- Formulace "**hlasitě oddechly**" je komentářová nadsázka, neodpovídající realitě – navíc už vůbec ne v "celé Unii". Řecko je součástí Unie. Minimálně v Řecku existuje 40% občanů, kteří si po výsledku voleb neoddechli a výsledek voleb a závazek vítěze voleb vůči plánu SRN, EK a MMF považují za neštěstí pro jejich zemi. Ani v dalších zemích si neoddechli všichni. Vítězství pravicové strany Nová demokracie a výsledky ostatních stran ukazují, že řecká společnost je v aktuálních otázkách a způsobech jejich řešení rozdělena na dvě zhruba stejné skupiny a to není dobrá zpráva pro

politickou stabilitu v této zemi. I proto vyzval vítěz voleb k sestavení "vlády národní záchrany".

- Formulace "v úsporných plánech" je informace nepřijatelně paušalizující a pouze polopravdivá, neboť úspory v předvolebních plánech vítěze voleb nemusí být dodrženy, neboť potřeba sestavit vládní koalici je může silně modifikovat. O charakteru plánů vítěze voleb existuje zásadní politický spor a formulace "úsporný" je ideologicky podbarveným termínem, převzatým ze sebepropagačních vyjádření lídrů vítězné strany. V době vydání příspěvku navíc nebyl znám výsledek vyjednávání o koalici a nemohlo být tudíž známo ani vládní prohlášení, které by formulovalo reálné "plány" koalice.

Česká televize striktně nerozlišila v uvedeném případě "upoutávky" na zpravodajství mezi zprávou a hodnotícím soudem. Nežjišťovala a neověřovala přesnost skutečností, které v této upoutávce uvedla. Skutkové tvrzení informující o ději smísl redaktor s hodnotícím soudem v jedné větě. Navíc vydával pouhé domněnky za zprávu. Omezil tak mé právo na všestrannou orientaci a svobodné utváření názoru. Tím porušil čl. 5 Kodexu ČT, zprostředkovaně §2 zákona o ČT i ustanovení zákona 231/2001 Sb. v platném znění.

Generálního ředitele jsem ve stížnosti žádal, aby jako statutární orgán ČT, odpovědný veřejnosti za naplňování zákona o ČT v praxi jejího vysílání

1. **konstatoval**, že uvedený pracovník porušil ustanovení čl. 5 Kodexu ČT
2. **uplatnil** vůči zodpovědným pracovníkům v redakci zpravodajství příslušná ustanovení zákoníku práce, se kterými počítá Kodex České televize i zákon o ČT.
3. **zajistil** v mezích své kompetence, aby se uvedená pochybení – nerespektování Kodexu ČT – nemohla opakovat.

Dne 13. 8. 2012, tedy po 54 dnech jsem urgoval nedodání odpovědi na stížnost či informace, kdy bude stížnost vyřízena.

Příloha 2: urgence stížnosti generálnímu řediteli z 13. 8. 2012

Dne 15. 8. 2012, tedy po 56 dnech, mi byla doručena odpověď jménem generálního ředitele.

Příloha 3: odpověď generálního ředitele na stížnost z 19. 6. 2012, 15. 8. 2012

V úvodu odpovědi generálního ředitele ČT se praví, že byla Českou televizí posuzována dle § 157 správního řádu.

§ 157 zákona 500/2004 Sb., správního řádu říká, že:

"Nebude-li tím způsobena újma žádné z dotčených osob, může správní orgán usnesením prohlásit, že vyjádření, osvědčení nebo sdělení anebo nicotné rozhodnutí, které má náležitosti jiného úkonu, je tím úkonem, jehož náležitosti splňuje, pokud byl příslušný oba předmětné úkony vydat nebo uskutečnit."

Zmocňující § 1 zákona 500/2004 Sb., správního řádu říká, že:

"Tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán")"

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci Kasík proti Českému rozhlasu konstatuje, že provozovatel vysílání ze zákona a ani jeho dozorčí orgány, určené z *lex specialis*, nejsou správními orgány, neboť **instituce nevykonává výkon státní ani veřejné správy a nevystupuje vrchnostensky vůči třetím osobám**. Česká televize je dle tohoto judikátu samostatným **veřejným ústavem**, odděleným od státu (§ 1 odst. 2 a 3 zákona o ČT) a jeho moci.

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 182/05 je **veřejnou mocí**

„taková moc, která autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech subjektů, přičemž subjekt, o jehož právech a povinnostech orgán veřejné moci rozhoduje, není v rovném postavení s tímto orgánem a obsah rozhodnutí na vůli tohoto subjektu nezávisí“.

odstavec 34, 36 a 38 rozhodnutí NSS 0102 1As 100/2011
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0102_1As_100_20110414014626_prevedeno.pdf

Česká televize tedy není ani

- *orgán moci výkonné,*
- *orgán územního samosprávného celku*
- *a není ani jiný orgán, právnická či fyzická osoba, vykonávající působnost v oblasti veřejné správy*

neboť působnost v oblasti veřejné správy nevykonává. Zákon o České televizi generálnímu řediteli nesvěřuje pravomoc rozhodovat o právech a povinnostech nepodřízených subjektů, Česká televize nevykonává žádné činnosti v přenesené působnosti státu. Česká televize tedy není subjektem, který by byl aktivně legitimován posupovat podle zákona 500/2004 Sb., správního řádu.

Postup podle § 157 zákona 500/2004 Sb., správního řádu činí právní úkon České televize – odpověď na stížnost stěžovatele zmatečným a soudně či jinak nepřezkoumatelným.

Česká televize je povinna postupovat způsobem, který předvídal zákon *lex specialis*, 483/1991 Sb. o České televizi, který zmocnil Radu České televize k předložení schválení podzákoné normy, Kodexu České televize a zmocnil ji ke kontrole dodržování jeho ustanovení (§ 8 odst. 1 písm. i) zákona 483/1991 Sb. o České televizi).

Podle nadpisu Čl. 1 Kodexu ČT je

"divák - občan na prvním místě".

Podle článku 1.11 Kodexu se Česká televize

"zabývá každým vážně míněným diváckým podnětem či stížností a je-li uvedena zpáteční adresa, zašle na ni bez zbytečného odkladu odpověď".

Domnívám se, že 56 kalendářních dnů ode dne podání je doba, která značně přesahuje formulaci Kodexu *"bez zbytečného odkladu"*. Standardní lhůta pro odpověď dle zákona o svobodném přístupu k informacím je u veřejné instituce **do 15 dnů**, lhůta při **podnětu k zahájení řízení** je pro správní orgán **do 30 dnů**. Veřejná instituce, která chce dostát své dobré pověsti, konání bez zbytečného odkladu a vstřícnosti ke svým koncesionářům, by měla maximu lhůty respektovat, i když jí ji zákon výslovně neukládá.

Povinností všech zaměstnanců České televize je dbát na dodržování Kodexu a zákona o ČT a postupovat v jeho intencích. Naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání je závazné pro Českou televizi a všechny její pracovníky a spolupracovníky, včetně externích spolupracovníků a právnických osob, dodavatelů obsahu.

"Veřejnou službou v oblasti televizního vysílání" specifikuje zákon 483/1991 Sb. o České televizi v § 2, odst. 1, když praví:

§ 2

(1) Česká televize poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu (dále jen "veřejná služba v oblasti televizního vysílání").

Hned v následujícím odstavci zákon specifikuje obsahovou náplň veřejné služby v oblasti televizního vysílání těmito slovy:

(2) Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání jsou zejména
a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,
b) přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky,

V jednotlivých výčtových ustanoveních § 3 jsou definované technické prostředky, které Česká televize může k naplnění veřejné služby v oblasti televizního vysílání dle § 2, odst. 1 použít. Mimo jiné jde o:

(3)

(1) Česká televize naplňuje veřejnou službu v oblasti televizního vysílání zejména tím, že

...

l) vyvíjí činnost v oblastech nových vysílacích technologií a služeb,
n) poskytuje veřejnosti informace a obsah podle § 2 odst. 1 prostřednictvím internetových stránek a aplikací České televize.

Veřejnosti přístupnou stránkou České televize v prostředí internetu je i stránka pořadu České televize Události, obsahově naplňovaná pracovníky České televize jménem České televize, na sociální síti Facebook.

URL: <http://www.facebook.com/udalosti>

Česká televize ale může, dle formulace "zejména" z uvozující věty § 3 odst. 1, naplňovat veřejnou službu v oblasti televizního vysílání i jinými, v zákoně nespécifikovanými

technickými prostředky. Vždy se ale jedná o "veřejnou službu v oblasti televizního vysílání", i když nejde přímo o "televizní vysílání" dle zákona 231/2001 Sb.. Toto ustanovení zákona o ČT umožňuje České televizi využívat všech dostupných technických prostředků k šíření svého obsahu, splňujícího obsahová kritéria, které zákon na veřejnou službu klade.

Trvám na tom, že jsou pro všechny příslušné zaměstnance a spolupracovníky platné výroky kapitol 5.6. a 5.7. Kodexu ČT, které říkají, že:

"ve zpravodajství a aktuální publicistice Česká televize dbá na přesnost a nestrannost spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečností."

*"Česká televize striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem (komentářem). Zprávou se rozumí **skutkové tvrzení informující o určitém ději nebo stavu**. Zpráva také zpravidla obsahuje informaci o postojích hlavních aktérů události, která je předmětem zprávy. Oproti zprávě vyjadřuje **hodnotící soud názory, postoje nebo pocity**. Česká televize musí dokázat pro diváky jednoznačnou formou **oddělit zprávu od hodnotícího soudu, zvláště není přípustné směřovat zprávu a hodnotící soud v jedné větě redaktora**. Rovněž není dovoleno vydávat **pouhé domněnky za zprávy**."*

Pokud tyto direktivy pracovníkům ČT platí, pak výrok editora facebookových stránek pořadu události při avízu pořadu jim odporuje:

"...jde o upoutávku či pozvánku, u kterých se určitá míra nadsázky či hodnotícího vyjadřování připouští. ..."

Nevšiml jsem si místa v zákoně nebo Kodexu, který by "připouštěl" "určitou míru nadsázky" nebo "hodnotícího vyjadřování" pro zpravodajství nebo informace o něm. **Informace o zpravodajském pořadu je zpravodajská informace**. Objektivitě, kterou divák (či čtenář informačních a obsahových stránek zpravodajského pořadu očekává od obsahu televizního vysílání, očekává stejně tak i od obsahu upoutávky i informace o pořadu, pokud to není "názor" konkrétního řečníka na pořad.

Vedoucí odboru mediální legislativy JUDr. Markéta Havlová, která na stížnost odpovídala jménem generálního ředitele ČT, argumentovala, že se formulace redaktora pohybovala "v mezích přípustné zpravodajské zkratky", "jež spolu se synekdochou patří k tradiční nástrojům české i světové žurnalistiky". To je možné, k tradičním nástrojům světové (i české) žurnalistiky patří i záměrný spin, z neznalosti plynoucí misinformace a politicky motivovaná dezinformace. Ve světové mediální teorii je kritika liberálního mediálního modelu oblíbenou disciplínou. Generální ředitel ČT (nebo jeho útvar mediální legislativy) by si mohl například nastudovat knihu amerického mediologů a lingvistů, Noama Chomského, profesora na Massachusetts Institute of Technology (MIT) a Edwarda S. Hermana, nazvanou *Manufacturing Consent - The Political Economy of the Mass Media* (1988). Námětem pro dramaturgy České televize by v té souvislosti mohlo být zakoupení práv a promítání dvojdílného kanadského dokumentu Petra Wintonicka a Marka Achbara "Noam Chomsky a média - výroba souhlasu". Poučili by se nejen diváci ČT, ale i generální ředitel.

Chomsky ve své další práci "Kontrola médií" píše

"Jedna koncepce demokracie - demokratická společnost je ta, ve které má veřejnost prostředky, aby se nějakým významným způsobem účastnila řízení svých vlastních záležitostí a informační prostředky jsou veřejně přístupné a svobodné. Jestliže nahlédnete do slovníku, najdete definici podobnou této.

Alternativní koncepce demokracie je ta, že veřejnost musí být zbavena řízení svých vlastních záležitostí a informační prostředky musejí být omezené a pevně kontrolované. Toto může znít jako zvláštní koncepce demokracie, ale je důležité pochopit to, že je to převládající koncepce.

....

Většina lidí je vedena pouze emocí a pudem. Ti z nás, kteří mají logické uvažování, mají vytvořit nezbytné iluze a emocionálně silné zjednodušení, aby udrželi prosté nauky více méně ve směru kurzu. Toto se stalo podstatnou součástí současné politické vědy. Ve dvacátých letech a počátkem třicátých let Harold Lasswell, zakladatel moderního oboru komunikací a jeden z vedoucích amerických politických vědců vysvětlil, že bychom neměli podlehnout "demokratickému dogmatismu" o lidech, kteří jsou nejlepšími soudci svých vlastních zájmů. Protože nejsou."

Noam Chomsky: Kontrola médií

<http://www.ransdorf.com/p%C5%99eklady/Noam%20Chomsky/chomskym%C3%A9dia.pdf>

Jsem demokratický dogmatik. Přiznávám, že vnímám občany jako *nejlepší soudce svých vlastních zájmů*. A jsem zastánce veřejné služby bez politických spinů, neobjektivit a nevyváženosti. Česká televize je veřejnou institucí - má být veřejně přístupná, svobodná, nezávislá na vnějších tlacích, má se vyjadřovat nezaujatě, s respektem ke všem stranám sporů. A veřejností má být kontrolováno, zda dodržuje zásady, kvůli kterým existuje a kvůli kterým její činnost veřejnost platí.

Nicméně přejděme od abstrakt politické a mediální teorie ke konkrétnu české mediální praxe: nevšiml jsem si v Kodexu ČT, že by se *synekdocha* považovala za "**skutkové tvrzení informující o určitém ději**". Stejně tak jsem si nevšiml, že by informace o pořadu (či upoutávka na pořad) byla Kodexem hodnocena po stránce obsahové jinak, než sám pořad. Není. Naopak. Formulace "...striktně rozlišuje...", "...musí dokázat pro diváky jednoznačnou formou..." a "...není přípustné..." hovoří ve prospěch imperativního vymezení bezpříznakového a nekomentovaného zpravodajství.

Strohost formulační neutralitu a bezpříznakovost považuje například Kodex BBC pro zpravodajství za striktní normu a etický imperativ pro všechno zpravodajství.

Spíše mám dojem, že si odpovědí na stížnost generální ředitel ČT odmítá přiznat, že "**Česká televize má máslo na hlavě**" (synekdochické vyjádření "zpravodajskou zkratkou made in ČT", že pracovník zpravodajské redakce ČT udělal chybu). Namísto odmítnutí stížnosti měl dle mého názoru uznat chybu a "**posypat si hlavu popelem**" (synekdochické vyjádření přiznání viny redakce ČT).

Zajisté vnímáte ten formulační rozdíl...

V odpovědi na stížnost je uvedeno, že Česká televize poukazuje na formulace zákona 231/2001 Sb. o rozhlasovém a televizním vysílání, "**který striktně rozlišuje v základních pojmech mezi pořady a dalšími částmi vysílání, kam patří i upoutávka na pořad**".

JUDr. Havlová v odpovědi na stížnost uvádí, že *"ustanovení Kap. 5.1 Kodexu ČT se vztahuje na zprostředkování informace ve zpravodajských a aktuálně publicistických pořadech a nikoliv v upoutávkách. V Kap. 5.7. je sice uvedeno, že Česká televize striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem, nicméně máme za to, že uvedené ustanovení se vztahuje k vysílání pořadů"*.

Tak za prvé: zákon 231/2001 Sb. o rozhlasovém a televizním vysílání se opravdu zabývá - na rozdíl od zákona o České televizi – pouze rozhlasovým a televizním vysíláním. Takže nelze použít. Zejména proto, že jako norma *lex generalis* se nezabývá ničím jiným. V tomto případě situace upravena přímo § 2 odst. 1 zákona 483/1991 Sb. o České televizi, který vyjmenovává, co vše je "veřejnou službou televizního vysílání" České televize. Stížnost nebyla vedena na neplnění ustanovení zákona 231/2001 Sb. o rozhlasovém a televizním vysílání, ale neplnění Kodexu ČT – potažmo zákona o ČT.

Za druhé: Ačkoliv se tři odstavce (článek 5.1, 5.3 a 5.14) zmiňují o "pořadech", většina kapitoly 5 Kodexu se zmiňuje o obecných obsahových pojmech "zpravodajství" a "publicistika". Konstruovat z uvedení slova pořad ve třech odstavcích z osmnácti, že je celá kapitola věnována pouze televizním pořadům, a ne obecné formulaci "veřejná služba televizním vysíláním" dle definičního paragrafu 2. odst. 1 zákona a preambule Kodexu, je účelově matoucí a eticky nepřijatelné.

Za třetí: hned první věta preambule Kodexu ČT zní:

"Zákon o České televizi předjímá přijetí Kodexu, který má stanovit zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání závazné pro Českou televizi a její pracovníky."

To je jednoznačný odkaz na formulaci základního definičního § 2 odst. 1 zákona 483/1991 Sb. o České televizi, který se vztahuje na veškerou činnost, konanou za peníze koncesionářů, které jsou určeny pouze na plnění veřejné služby. Pokud cokoliv Česká televize činí, musí činit v mezích Kodexu. Nadpis Čl. 5 zní :*"Péče o informace ve zpravodajství a aktuální publicistice"* nikoliv *"Péče o informace v televizním vysílání pořadů zpravodajských a aktuálně publicistických"*.

Domnívám se, že výklad požadavku objektivity při naplňování veřejné služby je v souladu s úmyslem zákonodárce i s formulací Preambule Kodexu **nutno chápat v plné šíři plnění veřejné služby Českou televizi. Ve všech formách, všemi možnými způsoby a technologiemi.**

Formulace vedoucí odboru mediální legislativy JUDr. Havlové o tom, že *"porušení Kodexu zaměstnanci redakce zpravodajství.... působících v oblasti nových médií... nelze považovat za porušení Kodexu České televize"* považuji za arogantně urážlivý a naprosto popírající smysl veřejné služby televizním vysíláním, tak jak jej specifikuje Kodex i zákon.

Žádám proto Radu České televize, aby s ohledem na

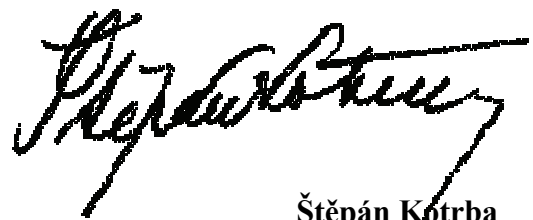
1. **procesní zmatečnost** (nepřijatelné použití § 157 zákona 500/2004 Sb., správního řádu),
2. **věcná pochybení** v úsudku o objektivitě (chybné hodnocení inkriminovaných formulací), ale i

3. **špatnou právní kvalifikaci** (odkaz na zákon 231/2001 Sb.; chybné posouzení povinností ČT generálním ředitelem v oblasti zpravodajství a při "**šíření dalšího multimediálního obsahu**" dle § 2 odst. 1 jako "**informací... prostřednictvím internetových stránek... České televize**" dle § 3 odst. 1. písm. n) zákona 483/1991 Sb. o České televizi, vymezující rozsah uplatnění Čl. 5 Kodexu ČT)

- **prohlásila** odpověď generálního ředitele ČT Petra Dvořáka prostřednictvím JUDr. Markéty Havlové za zmatečnou, nedostatečnou a **zrušila ji**.
- **konstatovala**, že takto nekvalitní odpověď na stížnost snižuje právní vědomí stěžovatele, obyvatele České republiky, ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona 483/1991 Sb. o České televizi
- **vlastní stížnost, adresovanou původně generálnímu řediteli, spolu s upřesněními v tomto textu posoudila v mezích své vlastní působnosti** jako stížnost na generálního ředitele, kryjícího svým vyjádřením porušení Kodexu a zákona o ČT zaměstnanci ČT, **rozhodla v souladu se svým oprávněním dle § 8 o její důvodnosti a své rozhodnutí pečlivě zdůvodnila** v souladu s požadavky § 7 odst. 4 os odkazem na § 8 odst. 1 písm. h), **včetně zveřejnění stížnosti spolu s jejími přílohami** jako přílohy ke svému usnesení
- **přijala** vhodné opatření usnesením k jednoznačnému výkladu stávajícího Kodexu tak, aby nemohlo docházet k výmluvám zaměstnanců či generálního ředitele, že "*na ně se Kodex nevztahuje*".
- **přijala vhodné opatření** usnesením, kterým by důrazně doporučila generálnímu řediteli dodržovat maximální lhůty pro odpověď na stížnosti 30 dnů a obdobné pravidlo přijala pro svou komunikaci se stěžovateli,
- **zahájila veřejné připomínkové řízení** k stávajícímu znění Kodexu s cílem jeho budoucího zpřesnění, modernizace a striktnějším formulacím zejména v oblasti objektivity, emocionální i politické bezpříznakovosti a teritoriální pestrosti zpravodajství, názorové vyváženosti aktuální, zejména politické publicistiky a komentářů; neutrality moderátorů diskusních pořadů a názorové vyváženosti hostů a přizvaných odborníků, používání průzkumů veřejného mínění a infografiky, ilustračních záběrů, účinkování zaměstnanců a spolupracovníků na komerčně-propagačních a politických akcích třetích stran, chování zaměstnanců a spolupracovníků na veřejnosti, včetně jejich osobních profilů na sociálních sítích – s dostatečně dlouhým časovým horizontem pro veřejnou diskuzi i následné vypořádání připomínek koncesionářů a zainteresovaných stran.

O výsledku projednání stížnosti a vašem rozhodnutí mne prosím informujte ve lhůtě, obvyklé dle přístupu k informacím dle zákona 106/1999 Sb.. Odpověď preferuji v elektronické podobě na adresu stepan@kotrba.cz.

Štěpán Kotrba

150 00 Praha 5

Příloha 1 stížnosti na generálního ředitele:

Š T Ě P Á N K O T R B A

Petr Dvořák
generální ředitel
Česká televize
Kavčí hory
Praha 4

V Praze dne 19. 6. 2012

Stížnost na neobjektivitu upoutávky na zpravodajství

Editor facebookového profilu Události, zaměstnanec ČT zodpovědný za prezentaci obsahem tohoto pořadu, napsal jako upoutávku na pořad Události 18. 6. 2012 v 15:55 na sociální síti facebook tento odstavec, doprovázený ilustrační fotografií tradiční řecké architektury a řecké vlajky:

*"Eurozóna a **celá Unie si hlasitě oddechly**. Až na podruhé v řeckých volbách zvítězily strany, **které chtějí pokračovat v úsporných plánech**. Detaily v 19:00 na ČT1."*

Po mém upozornění na komentářový charakter uvedeného příspěvku v upoutávce na zpravodajský pořad mi editor stejným způsobem v 16:43 sdělil, že:

*"...jde o upoutávku či pozvánku, **u kterých se určitá míra nadsázky či hodnotícího vyjadřování připouští**. ..."*

Domnívám se, že nepřipouští.

Faktograficky korektní bezpříznaková zpravodajská informace bez komentujících prvků, plnící bezezbytku veřejnou službu, by mohla vypadat takto:

"Politickým lídrům zemí eurozóny ubyl jeden aktuální problém. Až napodruhé v řeckých volbách zvítězila strana, která před volbami deklarovala, že si přeje setrvání Řecka v eurozóně a chce pokračovat v plnění tzv. záchranném plánu EK, ECB a MMF. Detaily v 19:00 na ČT1."

Domnívám se, že uvedené přesvědčení odpovědného pracovníka stejně jako komentářové a paušalizující prvky v upoutávce jsou nepřipustným bulvárně komentářovým posunem, navíc podbarveným silně ideologicky. Považuji tento "**nadsázkový**" a "**hodnotící**" způsob vyjadřování ve zpravodajském pořadu i v upoutávkách na něj za nepřijatelný a neodpovídající

zásadám Kodexu ČT, který má stanovit zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání závazné pro Českou televizi a její pracovníky.

Jednotčím motivem formulace zásad a pravidel Kodexu, jehož existenci jako autoregulační normy předjímá zákon o ČT, se stal záměr zákonodárce přispět k rozvoji veřejné služby, kterou poskytuje Česká televize. Kodex má dle své preambule *"sloužit nejenom jako vodítka pro správné rozhodování při řešení konkrétních otázek a problémů televizního vysílání, ale současně představuje závazek kvality daný divákům a veřejnosti"*.

Na základě programu Rady Evropy pro veřejné vysílání, ze kterého vycházejí formulace Kodexu ČT, Česká televize především *"vytváří svými pořady **orientační bod pro všechny členy společnosti** a podporuje soudržnost společnosti a integraci všech jednotlivců, skupin a společenství"*..., *"poskytuje **neustranné a nezávislé zpravodajství"**...*

Kodex ČT v sekci 5., věnované zpravodajství, požaduje objektivitu a nesměšování zpravodajství a komentáře, zvláště ne v jedné větě.

V kapitole 5.1. Kodex požaduje, aby ČT *"divákům poskytla informace důležité **pro jejich všestrannou orientaci a svobodné utváření názorů.**"*

Kapitola 5.6. říká, že *"**ve zpravodajství a aktuální publicistice Česká televize dbá na přesnost a neustrannost spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečnosti.**"*

Kapitola 5.7. říká: *"Česká televize **striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem (komentářem).** Zprávou se rozumí **skutkové tvrzení informující o určitém ději nebo stavu.** Zpráva také zpravidla obsahuje informaci o postojích hlavních aktérů události, která je předmětem zprávy. Oproti zprávě vyjadřuje **hodnotící soud názory, postoje nebo pocity.** Česká televize musí dokázat pro diváky jednoznačnou formou **oddělit zprávu od hodnotícího soudu, zvláště není přípustné směšovat zprávu a hodnotící soud v jedné větě redaktora.** Rovněž není dovoleno vydávat **pouhé domněnky za zprávy.**"*

Události začínající v 19:00 jsou pořadem zpravodajským, nikoliv komentářovým. Tím je pořad Události komentáře.

Upoutávky na zpravodajský pořad musí respektovat stejná pravidla, jako sám pořad.

- Formulace *"**celá Unie**"* je **paušalizující domněnka**, nikoliv aspekt proběhlého děje.
- Formulace *"**hlasitě oddechly**"* je **komentářová nadsázka**, neodpovídající realitě – navíc už vůbec ne v "celé Unii". Řecko je součástí Unie. Minimálně v Řecku existuje 40% občanů, kteří si po výsledku voleb neoddechli a výsledek voleb a závazek vítěze voleb vůči plánu SRN, EK a MMF považují za neštěstí pro jejich zemi. Ani v dalších zemích si neoddechli všichni. Vítězství pravicové strany Nová demokracie a výsledky ostatních stran ukazují, že řecká společnost je v aktuálních otázkách a způsobech jejich řešení rozdělena na dvě zhruba stejné skupiny a to není dobrá zpráva pro politickou stabilitu v této zemi. I proto vyzval vítěz voleb k sestavení "vlády národní záchrany".
- Formulace *"**v úsporných plánech**"* je informace nepřijatelně paušalizující a pouze polopravdivá, neboť úspory v předvolebních plánech vítěze voleb nemusí být dodrženy, neboť potřeba sestavit vládní koalici je může silně modifikovat. O charakteru plánů vítěze voleb existuje zásadní politický spor a formulace *"**úsporný**"* je ideologicky podbarveným termínem, převzatým ze seabpropagačních vyjádření lídrů vítězné strany. V době vydání příspěvku navíc nebyl znám výsledek vyjednávání o

koalici a nemohlo být tudíž známo ani vládní prohlášení, které by formulovalo reálné "plány" koalice.

Česká televize striktně nerozlišila v uvedeném případě "upoutávky" na zpravodajství mezi zprávou a hodnotícím soudem. Nezjišťovala a neověřovala přesnost skutečností, které v této upoutávce uvedla. Skutkové tvrzení informující o ději smísl redaktor s hodnotícím soudem v jedné větě. Navíc vydával pouhé domněnky za zprávu. Omezil tak mé právo na všestrannou orientaci a svobodné utváření názoru. Tím porušil čl. 5 Kodexu ČT, zprostředkovaně §2 zákona o ČT i ustanovení zákona 231/2001 Sb. v platném znění.

Vážený pane generální řediteli,

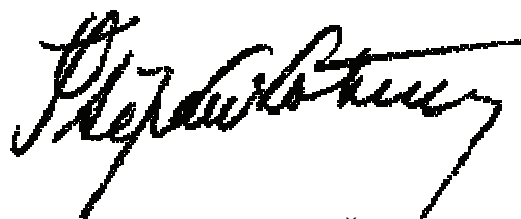
Domnívám se, že výše uvedené porušení Kodexu ČT je neoddiskutovatelné.

Domnívám se, že bylo umožněno absencí respektu vůči této podzákoně normě u zaměstnanců redakce zpravodajství ČT, absencí editoriaálních mechanismů a výrazem arogance vůči divákovi / čtenáři jako obecnému projevu firemní kultury "nepostižitelnosti" v této redakci.

Žádám Vás proto, abyste jako statutární orgán ČT, odpovědný veřejnosti za naplňování zákona o ČT v praxi jejího vysílání

4. **konstatoval**, že uvedený pracovník porušil ustanovení čl. 5 Kodexu ČT
5. **uplatnil** vůči zodpovědným pracovníkům v redakci zpravodajství příslušná ustanovení zákoníku práce, se kterými počítá Kodex České televize i zákon o ČT.
6. **zajistil** v mezích své kompetence, aby se uvedená pochybení – nerespektování Kodexu ČT – nemohla opakovat.

O výsledku projednání stížnosti a vašem rozhodnutí mne prosím informujte ve lhůtě, obvyklé dle přístupu k informacím dle zákona 106/199 Sb.. Odpověď preferuji v elektronické podobě na adresu stepan@kotrba.cz.

Štěpán Kotrba

170 00 Praha 5

Příloha stížnosti: fotodokumentace inkriminované stránky pořadu Události na facebooku

adresa:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10150842618877093&set=a.10150245327587093.3.317827.123693717092&type=1>

Uživatelé Dushka Bryndova se líbí váš komentář: „Dyt sem topovidal - neležetelná...“

Upozornění – 17 červen

Události

Včera

Eurozóna a celá Unie si hlasitě oddechly. Až na podruhé v řeckých volbách zvítězily strany, které chtějí pokračovat v úsporných plánech. Details v 19:00 na ČT1.

To se mi líbí · Přidat komentář · Sdílet

7 lidem se to líbí.

Štěpán Kotrba To je zpráva nebo komentář, vy idiote? Já jsem si neoddechl. Ale vy si za podobné ideologicky podbarvené "výroky" koledujete o stížnost na Radu ČT.
Včera v 16:02 · To se mi líbí · 2

Události Štěpáne ani jedno. Jde o upoutávku či pozvánku, u kterých se určitá míra nadsázky či hodnotičiho vyjadřování připouští. Pijde-li Vám to jako porušení Kodexu ČT, máte samozřejmě právo podat podnět k Radě ČT. A prosíme, zdržte se napříště verbálních výpadů. Díky.
Včera v 16:43 · To se mi líbí · 2

Štěpán Kotrba Tak si tu "určitou míru" ideologicky podbarvené "nadsázky či hodnotičiho vyjadřování" nechte od cesty. Upoutávku píšete jménem ZPRAVODAJSKÉHO pořadu, ne jménem diskuzního pořadu. Zvykněte si to rozlišovat. A pokud mě opravdu přemlouváte, abych se obrátil na Radu ČT nikoliv s podnětem, ale se stížností na porušení objektivitivy - což je povinnost plynoucí vám z Kodexu ČT, tak tak s gusem učiním.
Včera v 16:58 · To se mi líbí

Napište komentář...

Přidat komentář

Příloha 2 ke stížnosti na generálního ředitele

Datum: 13.8.2012 (19:38 CEST)
Od: Štěpán Kotrba <[REDACTED]@[REDACTED]>
Komu: petr.dvorak@ceskatelevize.cz
Bcc: marketa.havlova@ceskatelevize.cz
Předmět: **urgence stížnosti z 19. 6. 2012**

Vážený pane generální řediteli,

dovoluji si urgovat stížnost na porušení Kodexu redaktorem redakce zpravodajství, zaslanou Vám 19. 6. 2012.

Dodnes - a to je skoro dva měsíce, nebylo o stížnosti rozhodnuto ani jsem nebyl informován, jak bylo se stížností naloženo. I když zákon výslovně neuvádí lhůty k odpovědi, má se obecně za to, že jsou u veřejných institucí totožné s orgány veřejné správy.

Upozorňuji vás, že koncem týdne budu za naprostou ignoraci mé stížnosti, kterou jste měl prověřit a rozhodnout o ní, psát stížnost na Vás osobně, a to Radě ČT.

Vaší povinností je dbát na dodržování Kodexu a zákona o ČT zaměstnanci České televize. Naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání je závazné pro Českou televizi a její pracovníky. Podle nadpisu Čl. 1 Kodexu je divák - občan na prvním místě. Podle článku 1.11 Kodexu se Česká televize zabývá každým vážně míněným diváckým podnětem či stížností a je-li uvedena zpáteční adresa, zašle na ni bez zbytečného odkladu odpověď.

Kodex je závazný i pro vás, neboť i vy jste pouhým zaměstnancem ČT. Jelikož stížnost byla adresována Vám osobně, Vaší povinností bylo bez zbytečného odkladu odpovědět. Dva měsíce jsou doba víc než dostatečná na formulaci "bez zbytečného odkladu". Standardní lhůta u veřejných institucích je 30 dní.

S pozdravem

Štěpán Kotrba

doručovací adresa [REDACTED], 150 00, Praha 5.

Preferuji odpověď elektronickou formou na adresu [REDACTED]@[REDACTED]

Příloha 3 ke stížnosti na generálního ředitele

"Vyřízení stížnosti" - odpověď generálního ředitele na stížnost 19. 6. 2012

ČESKÁ TELEVIZE

Pan
Štěpán Kotrba

Věc: České televize - vyřízení stížnosti pana Štěpána Kotrby na údajnou neobjektivitu upoutávky ve zpravodajství

Pane Kotrbo,

dopisem ze dne 19.6.2012 jste se obrátil na generálního ředitele České televize se stížností na neobjektivitu upoutávky ve zpravodajství. Následně jste odpověď na stížnost urgoval e-mailem. Z pověření generálního ředitele České televize ing. Petra Dvořáka Vám sděluji následující:

Stěžujete si na to, že na sociální síti facebook byl uveden text „Eurozóna a celá unie si hlasitě oddechly. Až na podruhé v řeckých volbách zvítězily strany, které chtějí pokračovat v úsporných plánech. Details v 19.00 hodin na ČT1.“, Text byl doprovázen ilustrační fotografií tradiční řecké architektury a řecké vlajky.

Ve stížnosti jste dále uvedl, že po Vašem upozornění na komentářový charakter uvedeného příspěvku v upoutávce na zpravodajský pořad Vám editor stejným způsobem v 16.43 hodin sdělil, že jde u upoutávku či pozvánku, u kterých se určitá míra nadsázky či hodnotící vyjadřování připouští a na to vyjadřujete domněnku, že nepřipouští a uvádíte příklad toho, jak by mohla faktograficky korektní bezpříznaková zpravodajská informace bez komentujících prvků, plnit bezezbytku veřejnou službu, vypadat cit: „Politickým lídrům zemí eurozóny ubyl jeden aktuální problém. Až napodruhé v řeckých volbách zvítězila strana, která před volbami deklarovala, že si přeje setrvání Řecka v eurozóně a chce pokračovat v plnění tzv. záchranného plánu EK, ECB a MMF. Details v 19.00 na ČT1.“

Ve stížnosti uvádíte, že přesvědčení odpovědného pracovníka stejně jako komentářové a paušalizující prvky v upoutávce jsou nepřijatelným bulvárně komentářovým posunem navíc podbarveným silně ideologicky, přičemž sdělujete, že považujete tento nadsázkový a hodnotící způsob vyjadřování ve zpravodajském pořadu i v upoutávkách na něj za nepřijatelný a neodpovídající zásadám Kodexu ČT, který má stanovit zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání pro Českou televizi a její pracovníky. Dále se zabýváte Vaším pohledem na kap. 5.1. a 5.7. Kodexu ČT. Na závěr pak konstatujete, že

pořad Události je zpravodajským pořadem, nikoliv komentářovým, protože tím je pořad Události, komentáře. A sdělujete, že upoutávky na zpravodajský pořad musí respektovat stejná pravidla jako sám pořad. Ve stížnosti žádáte generálního ředitele, aby konstatoval, že příslušný pracovník porušil čl. 5 Kodexu České televize, uplatnil vůči zodpovědným pracovníkům příslušná ustanovení zákoníku práce, se kterými počítá Kodex České televize i zákon o České televizi a aby v mezích své kompetence zajistil, aby se uvedená pochybení nerespektování Kodexu ČT nemohla opakovat.

Vaše stížnost byla z pověření generálního ředitele České televize přešetřena s tímto výsledkem:

Vaši stížnosti jsme posuzovali podle ust. § 175 správního řádu, včetně lhůty k vyřízení.

Česká televize činí nesporným, že na sociální síti facebook byl uveden text „Eurozóna a celá unie si hlasitě oddechly. Až na podruhé v řeckých volbách zvítězily strany, které chtějí pokračovat v úsporných plánech. Detaily v 19.00 hodin na ČT1.“ Je nesporné rovněž to, že text byl doprovázen ilustrační fotografií tradiční řecké architektury a řecké vlajky.

Podle našeho názoru se formulace předmětné upoutávky pohybovala v mezích přípustné zpravodajské zkratky, jež spolu se synekdochou patří k tradičním nástrojům české i světové žurnalistiky. Větu „Eurozóna a celá Unie si hlasitě oddechly“ je třeba chápat metonymicky – tedy ve smyslu „vrcholní představitele Evropské unie a Eurozóny“ si oddechli, nikoliv tak, že si skutečně oddechlo 501, resp. 332 milionů lidí. Fakt, že špičky evropské a světové politiky opravdu výsledek řeckých voleb uvítaly, dokládají mimo jiné zprávy ČTK ze dne 18.6.2012. Lze tedy konstatovat, že se v tomto případě nejedná o komentářovou nadsázku, ale o holé konstatování skutečnosti.

Vaše další výtky směřovala k použití výrazu „úsporné plány“. V upoutávce nebylo deklarováno tak, jak ve Vaší stížnosti uvádíte, že vítězové voleb tyto plány skutečně dodrží. Přesná formulace zněla: „...zvítězily strany, které chtějí pokračovat v úsporných plánech.“. Toto sdělení, jak dozajista uznáte, vůbec neimplikuje, jak se vítězné strany budou chovat po volbách – zda budou nuceny své plány modifikovat nebo zda na nich skutečně setrvávají. Ani označením plánů za „úsporné“ jsme dle našeho názoru nijak nenarušili nestrannost nebo přesnost sdělení – jak jinak totiž pojmenovat plány, které mají pomocí rozsáhlých škrtů docílit snížení řeckého schodku pod maastrichtská 3% HDP.

Upoutávka tedy nemá hodnotící charakter a žádný exces z obvyklých standardů práce žurnalistů České televize nebyl prokázán.

Kromě shora uvedeného Česká televize poukazuje na zák. č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, který však dopadá jen na provozování televizního vysílání a který striktně rozlišuje v základních pojmech mezi pořady a dalšími částmi vysílání, kam patří i upoutávky na pořad. Ust. kap. 5.1. Kodexu České televize se vztahuje na zprostředkování informace ve zpravodajských a aktuálně publicistických pořadech a nikoliv v upoutávkách. V kap. 5.7. je sice uvedeno, že Česká televize striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem, nicméně máme za to, že uvedené ustanovení se vztahuje k vysílání pořadů.

Podle ust. § 8 odst. 1 písm. f) zák. č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, předkládá Rada České televize Poslanecké sněmovně ke schválení Kodex České

televize, který stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání. V tomtéž odstavci je uvedeno, že porušení Kodexu České televize je kvalifikováno jako porušení pracovní kázně podle zvláštního zákona. Když pomineme, že v mezidobí došlo ke změně zákoníku práce a ustanovení o pracovní kázni bylo změněno, podstatné pro posouzení Vaší stížnosti je, že Kodex České televize se vztahuje jen na tu část veřejné služby, která zahrnuje televizní vysílání a nikoliv tzv. nová média, nad to na média, která neprovozuje Česká televize, avšak která umožní, aby se co nejširší veřejnost dověděla o vysílání České televize. Z těchto důvodů není ani možné považovat případné závadné chování (které však ve Vámi uvedeném případě zjištěno nebylo) za porušení Kodexu České televize, když kodex stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání.

Po převzetí právní agendy České televize a její následné důkladné analýze jsme zjistili mj., že Kodex České televize, který stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání, byl schválen Poslaneckou sněmovnou 2. července 2003 a následně došlo k rozvoji sdělování informací na více platformách, včetně nových médií a k několika legislativním změnám, avšak bez jakékoliv odezvy v Kodexu České televize. Jsme přesvědčeni, že Kodex České televize by měl explicitně stanovit, že se vztahuje nejen na naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání, ale rovněž na veřejnou službu v oblasti nových médií a doplňkových služeb. Generální ředitel České televize sice proaktivně požaduje i po zaměstnancích zpravodajství a aktuální publicistiky působících v oblasti nových médií a dalších platformách dodržování i čl. 5 Kodexu ČT, ale je zjevné, že porušení těchto pravidel těmito zaměstnanci nelze považovat za porušení Kodexu České televize a kvalifikovat takové chování bez dalšího za porušení zákoníku práce. Je nám známo, že v odborné veřejnosti se občas objeví názory na to, že Kodex České televize by měl být doplněn a upřesněn. Sdělujeme Vám rovněž, že v návaznosti na shora uvedená zjištění České televize a rozhodnutí generálního ředitele, připravuje Česká televize materiál pro Radu České televize, v němž generální ředitel doporučí nezbytné explicitní změny Kodexu České televize reagující na legislativní změny a vývoj v oblasti médií, k němuž v posledních 8 letech došlo a další změny ve prospěch naplňování veřejné služby České televize v souladu se zák. č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Vaše stížnost nebyla shledána důvodnou, nicméně kritiku bereme na vědomí a považujeme ji za podnět k dalšímu zkvalitňování činnosti České televize.

Vyřízení Vaší stížnosti posíláme na Vámi uvedenou elektronickou adresu, kam jste výslovně preferoval zaslat odpověď a poněvadž jste neuvedl datovou schránku, zasíláme Vám vyřízení stížnosti ještě v tištěné podobě doporučeně na Vámi uvedenou doručovací adresu.

JUDr. Markéta Havlová
vedoucí odboru mediální legislativy

V Praze dne 15. srpna 2012